

2025/2479

16.12.2025

NÕUKOGU OTSUS (Euratom) 2025/2479,

21. oktoober 2025,

millega kiidetakse heaks Euroopa Komisjoni poolt ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni osalemist liidu programmides, Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel sõlmimine

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 101 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Otsusega (EL, Euratom) 2024/995 ⁽¹⁾ volitas nõukogu 12. märtsil 2024 komisjoni alustama Šveitsi Konföderatsiooniga läbirääkimisi liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni kahepoolsete suhetega seotud meetmete ulatusliku paketi üle. Kõnealused meetmed pidid hõlmama institutsioonilisi ja riigiabi sätteid ja vajaduse korral erikohandusi Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelistes siseturu valdkonnaga seotud kokkulepetes, lepingut, mis käsitleb Šveitsi osalemist liidu programmides ning kokkulepet, mis käsitleb Šveitsi korrapäraselt rahalist toetust majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsuse vähendamiseks piirkondade vahel. Nõukogu oli eelnevalt volitanud komisjoni alustama Šveitsi Konföderatsiooniga läbirääkimisi uute elektri-, tervise- ja toiduohutuslaste kokkulepete üle, Šveitsi osalemise üle Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ameti ja Raudteeameti töös ning Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordialase kokkuleppe muutmise üle, et võimaldada kabotaažvedu.
- (2) Komisjon on pidanud liidu nimel läbirääkimisi kokkulepete ja protokollide ulatusliku paketi (edaspidi „pakett“) üle, mis sisaldab ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vahelist lepingut, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni osalemist liidu programmides (edaspidi „leping“), Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheliste siseturu valdkonnaga seotud kokkulepete, milles Šveits osaleb, institutsionaalseid, riigiabi- ja muutmisseteid käsitlevaid protokolle, Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist kokkulepet, mis käsitleb Šveitsi korrapäraselt rahalist toetust majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsuse vähendamiseks Euroopa Liidus, Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist tervishoiulepingut, Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist elektrialast lepingut, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise põllumajandustoodetega kauplemise kokkuleppe (millega luuakse ühine toiduohutuse ala) protokollid ning Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist kokkulepet, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametis osalemise tingimusi.
- (3) Leping hõlmab Euroopa Aatomienergiaühenduse (edaspidi „ühendus“) pädevusse kuuluvaid küsimusi, nimelt ühinemist Euratomi teadus- ja koolitusprogrammiga ning ITERi Euroopa ühisettevõttega. Seepärast tuleks leping Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „Euratomi asutamisleping“) kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes ühenduse nimel sõlmida.
- (4) Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel lepingu sõlmimine Euroopa Komisjoni poolt tuleks Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes heaks kiita. Leping tuleks sõlmida paketi muude kokkulepete ja protokollidega samal ajal ja paketi lahutamatu osana.
- (5) Koostöö ulatuse suurendamiseks sätestatakse lepingu artikli 18 lõikes 1, et lepinguosalisel kohaldavad lepingut kooskõlas oma sisemenetluste ja õigusaktidega ajutiselt alates 1. jaanuarist 2025, välja arvatud juhul, kui allakirjutamise kuupäev on hilisem kui 15. november 2025, misjuhu kohaldavad lepinguosalisel lepingut ajutiselt alates 1. jaanuarist 2026.

⁽¹⁾ Nõukogu 12. märtsi 2024. aasta otsus (EL, Euratom) 2024/995, millega antakse luba alustada Šveitsi Konföderatsiooniga läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheliste siseturuga käsitlevate kokkulepete institutsiooniliste sätete, Šveitsi Konföderatsiooni liidu programmides osalemise kokkuleppe ning kokkulepete üle, mis on aluseks Šveitsi alalisele panusele liidu ühtekuuluvusse (ELT L, 2024/995, 26.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/995/oj>).

- (6) Seetõttu peaks ühendus lepingut Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes kohaldama ajutiselt.
- (7) Lepingu artikli 18 lõike 2 kohaselt lõpeb lepinguajutine kohaldamine hiljemalt 31. detsembril 2028, kui Šveits ei ole selleks kuupäevaks lõpule viinud oma sisemenetlusi, mis on vajalikud paketi muude kokkulepete ja protokollide jõustumiseks.
- (8) Lepingu allakirjutamine, ajutine kohaldamine ja sõlmimine Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes toimub kõnealuse aluslepingu alusel eraldi menetluse kohaselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Šveitsi vahelise lepingu, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni osalemist liidu programmides, (edaspidi „leping“) sõlmimine, sealhulgas ajutist kohaldamist käsitlevate sätete sõlmimine komisjoni poolt Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „Euratomi asutamisleping“) kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes kiidetakse heaks ⁽²⁾.

Artikkel 2

Enne lepingu sõlmimist kirjutatakse lepingule alla Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes ning seda kohaldatakse vastastikkuse põhimõtte kohaselt ajutiselt kooskõlas lepingu artikliga 18.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval ⁽³⁾.

Luxembourg, 21. oktoober 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BJERRE

⁽²⁾ Lepingu tekst avaldatakse ELTs L, 2025/2480, 16.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2025/2480/oj.

⁽³⁾ Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.